

Nr 70.

Av herr **Persson, Helmer**, och herr **Persson, Ola**, om ökade medel för beredande av lån till företagarföreningar.

I statsverkspropositionens tionde huvudtitel lämnas bland annat en redovisning av lånestödet till företagarföreningarna i landet. Härav framgår att hittills har nio företagarföreningar intill utgången av år 1952 beviljats statliga lån med sammanlagt nära 25 miljoner kronor. Huvudsumman av dessa statliga lån har tilldelats norrlandslänens företagarföreningar, som härigenom erhållit vissa men tyvärr allt för små möjligheter att lämna hantverks- och småindustriföretag toppkrediter.

Det skall utan vidare understrykas, att företagarföreningarna spelat en betydelsefull roll i utvecklingen av hantverk och småindustri i Norrland. Men å andra sidan framstår det med all önskvärd tydlighet, att de statliga lånemedel, som företagarföreningarna haft möjlighet att disponera över, inte tillnärmelsevis motsvarat de stora behov som funnits och fortfarande finns. Detta har ju också vid flerfaldiga tillfällen påtalats från hantverks- och småindustrihåll.

Framför allt i norrlandslänet finns stora betingelser att snabbt utveckla småindustrien, därest inte lånemöjligheterna vore så begränsade. Norrbottens småindustriförening uttalar sålunda i sin verksamhetsberättelse, att av "under året handlagda ansökningar om lån ha tyvärr endast cirka 40 procent kunnat bifallas, till stor del beroende av brist på lånemedel... En ytterligare förhöjd tilldelning av lånemedel för det kommande budgetåret skulle ge föreningen möjlighet att med ännu större kraft medverka till ytterligare utbyggnad av den mindre och medelstora industrien".

Företagarföreningen i Västerbotten behandlade sistlidna år 132 låneframställningar med sammanlagt lånebelopp på 2,8 milj. kronor men kunde på grund av penningbrist endast bevilja 69 ansökningar om 1,2 milj. kronor. Man räknar med att enbart Västerbottens läns företagarförening skulle finna avsättning för 10 milj. kronor per år under en tio-årsperiod till småföretag med utsikter att bära sig, om bara tillräckliga penningmedel ställdes till förfogande för utlåning.

Det är tydligt ådagalagt att åtskilliga företag i norrlandslänet inte kunnat starta på grund av kreditsvårigheter. Samtidigt existerar det förhållandet att industrien inte kan anställa de från yrkesskolorna utbildade lärlingarna med resultat att en utflyttning av utbildad arbetskraft

fortfarande äger rum. För Västernorrlands del beräknar man denna utflyttning till cirka 1 700 personer per år.

På grund av kapitalbrist finns det många småindustrier som tvingas arbeta med otidsenlig utrustning, dåliga och många gånger alltför små lokaler. Med hänsyn till bl. a. den utländska konkurrensen anses det synnerligen angeläget att småindustriföretagen investerar kapital för att åstadkomma en modern och rationell drift. Affärsbankernas kreditåstramning har försvårat lånemöjligheterna för framför allt de små företagen. Desto mera nödvändigt måste det därför anses vara att den statliga kreditgivningen till småföretagarna blir av avsevärt större omfattning än tidigare.

Småindustrien har som sagt under de senare åren utvecklats i de norrländska länen. Men denna utveckling svarar inte tillnärmelsevis mot de skriande behoven. En avgörande förutsättning för en fortsatt rask utveckling av densamma utgör storleken av de statliga lån som kan ställas till småindustriens förfogande. Det synes därför vara oundgängligt att fonden till företagarföreningar erhåller ett större kapitaltillskott än vad handelsministern föreslagit. Nödvändigheten härav understryks ytterligare av det förhållandet att den statliga långivningen till företagarföreningarna kommer att regionalt utvidgas.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att till Fonden för lån till företagarföreningar m. fl. för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 10 miljoner kronor.

Stockholm i januari 1954.

Helmer Persson.

Ola Persson.
